

24.3.2022

STM:n vastuullisuusraportti vuodelta 2021

1. KUVAUS RAPORTOIVASTA ORGANISAATIOSTA JA VASTUULLISUUS

Sosiaali- ja terveysministeriön toimintaa johtavat kaksi ministeriä ja kansliapäällikkö. Ministereiden apuna voi olla valtiosihteeri. Pohjoismaisen yhteistyön ja tasa-arvon ministeri käsittelee tasa-arvoasiat. Sosiaali- ja terveysministeriössä on kuusi osastoa, jotka vastaavat sosiaali- ja terveydenhuollon, sosiaaliturvan, tasa-arvon ja työsuojelun keskeisten tehtävien valmistelusta ja kehittämisestä sekä toteutuksen ohjauksesta ja yhteensovittamisesta. Lisäksi ministeriössä on neljä erillisyyksikköä.

Sosiaali- ja terveysministeriön tehtävänä on tukea ihmisten hyvää terveyttä ja toimintakykyä, terveellistä työ- ja elinympäristöä ja sukupuolten välistä tasa-arvoa sekä turvata riittävät sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut ja kohtuullinen toimeentulo elämän eri vaiheissa.

STM:n hallinnonalan vaikuttavuustavoitteet ovat:

1. Turvaamme väestön hyvinvoinnin kaikissa tilanteissa
2. Varmistamme vaikuttavat etuudet ja palvelut kestäväällä tavalla
3. Ehkäisemme ja vähennämme ihmisten eriarvoistumista
4. Edistämme sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista
5. Parannamme elin- ja työympäristön terveyttä ja turvallisuutta

STM:n hallinnonalan vastuullisuutta mitataan myös vaikuttavuustavoitteiden toteutumisen kautta säännöllisesti.

Vastuullisuusraportoinnissa ministeriö valitsi seuraavat tavoitteet mitattavaksi:

1. Taata terveellinen elämä ja hyvinvointi kaiken ikäisille
2. Saavuttaa sukupuolten välinen tasa-arvo sekä vahvistaa naisten ja tyttöjen oikeuksia ja mahdollisuuksia
3. Vähentää eriarvoisuutta maiden välillä ja sisällä.

Resurssikysymyksistä johtuen vuoden 2021 vastuullisuusraportointi toteutetaan hyvin niukasti.

2. KÄDENJÄLKI: TAATA TERVEELLINEN ELÄMÄ JA HYVINVOINTI KAIKEN IKÄISILLE

Alatavoitteeksi on valittu 3.4: *Vähentää vuoteen 2030 mennessä kolmanneksella tarttumattomien tautien aiheuttamia ennenaikaisia kuolemia ennaltaehkäisyn ja hoidon avulla sekä edistää henkistä terveyttä ja hyvinvointia.*

Tavoitteen seurantamittariksi on valittu 3.4.1 *Sydän- ja verisuonitauteihin, syöpään, diabetekseen tai krooniseen hengityselinsairauteen liittyvä kuolleisuus.*

3. KÄDENJÄLKI: SAAVUTTA A SUKUPUOLTEN VÄLINEN TASA-ARVO SEKÄ VAHVISTAA NAISTEN JA TYTTÖJEN OIKEUKSIA JA MAHDOLLISUUKSIA

Alatavoitteeksi on valittu 5.2: *Lopettaa kaikenlainen naiseen ja tyttöihin kohdistuva väkivalta julkisissa ja yksityisissä yhteyksissä, kuten ihmiskauppa ja seksuaalinen tai muu hyväksikäyttö.*

Tavoitteen seurantamittariksi on valittu *lähisuhdeväkivallan uhriksi joutuneiden tyttöjen ja naisten määrä.*

4. KÄDENJÄLKI: VÄHENTÄÄ ERIARVOISUUTTA MAIDEN SISÄLLÄ JA NIIDEN VÄLILLÄ

Alatavoitteeksi on valittu 10.2: *Edistää vuoteen 2030 mennessä kaikkien sosiaalista, taloudellista ja poliittista osallistumista ja kannustaa siihen iästä, sukupuolesta, vammaisuudesta, rodusta, etnisyydestä, alkuperästä, uskonnosta tai taloudellisesta tai muusta asemasta riippumatta.*

Tavoitteen seurantamittariksi on valittu *Niiden osuus väestöstä, jotka elävät alle 50 prosentilla mediaanitulosta, sukupuolen ja iän mukaan.*

Taulukko 1: Tavoitteiden seurantamittarit

	2011	2018	2019	2020	2021
Ikävakioitu kuolleisuusluku / 100 000 asukasta					
Syövät	230,9	212,8	214,6	211,4	211*
Diabetes**	9	9,4	10,1	11,1	11*
Verenkiertoelinten sairaudet pl. alkoholiperäiset	440,6	328,2	310,3	305,9	305*
Astma	1,9	1,3	1,1	1,1	1*
Rikoksena ilmoitettu lähisuhdeväkivalta, uhrina yli 15-vuotiaat tytöt ja naiset*** / 100 000 asukasta					
	157,7	202,6	215,3	215,4	215*
Pienituloisuusaste, 50 % koko väestön mediaanitulosta					
Yhteensä	6,1	5,4	5,2	4,2	4,0*
Miehet	6,4	5,7	5,6	4,5	4,4*
Naiset	5,8	5,2	4,7	3,9	3,8*
Alle 18v	4,7	4,4	3,2	1,8	1,7*
Eläkeläiset	5,5	4,3	5,3	4,0	3,9*

Lähteet: Tilastokeskuksen Kuolemansyytilasto, Tulonjakotilasto ja Rikos- ja pakkokeinotilasto

* Arvio

** Sisältää sekä tyypin 1 että 2 diabeteksen

*** Tekijänä avopuoliso, aviopuoliso, entinen avopuoliso tai entinen aviopuoliso

5. JALANJÄLKI: TOIMINNAN NEGATIIVISET VAIKUTUKSET TOIMINTAYMPÄRISTÖÖN

Tieto on saatavilla valtionhallinnon yhteisen datapankin valmistuttua.

6. RAPORTIN LAADINTATAPA

STM:n virkamiesryhmä hyväksyi raportoitavat vastuullistavoitteet 10.5.2021. Tavoitteiden tunnistamiseen osallistui Stina Oksa, Markus Seppelin ja Sarita Friman STM:stä. Tavoitteiden seurantamittarit määritteli Meeri Seppä STM:stä.